

Název díla:	Elektrické podniky hl.m. Prahy v Praze - Holešovicích	Období výstavby:	8.10.1927-7.3.1935
Základní údaje o přípravě a zhotovování díla		Cena (mil. Kč) : 51,855.000-	
Údaje o stavebníkovi	Elektrické podniky hl. m. Prahy		
Generální projektant stavby	Arch. Adolf Benš a arch. Josef Kříž */		
Projektant významných objektů			
Vyšší zhotovitel – nebyl	Realizace stavby neprobíhala formou tzv. generálního dodavatele (obvyklé v současné době), ale z výběrových řízení prováděli stavební a montážní práce jejich vítězové. Tím investor docílil nižší cenu, ale současně musel zajistit koordinaci - návaznosti těchto prací.		
Provozovatel-současný vlastník	- dle katastru hl. m. Prahy je jím a.s. Bubenská 1 - Vladislavova ul. 1390/17, Praha 1, jejíž jediným akcionářem je OPC - Orco Property Group , miliardáře Radovana Vítky.		
	<p>Postup prací:</p> <p>V roce 1925 EP zakoupily pozemky bývalé továrny na klobouky brí Böhmů a fa. Záruba - Pfeffermann dostala zadání vyhotovit pro stavbu budovy EP.</p> <p>Od 17.5.1926 do 30.11.1927 demoliční práce na pozemcích. Do 15.5.1928 výkopové práce.</p> <p>Vlastní stavební práce na výstavbě nové budovy byly zahájeny až po 3 letech. Do července 1931 probíhaly práce na odvodnění staveniště proti vzednutí hladiny nedaleké Vltavy, odizolováním od skalnatého podloží a vytvořením systému speciálního gravitačního odvodňovacího systému, který sváděl tyto vody do Vltavy.</p> <p>Od července 1931 do 17.9.1932 (zimní přestávka 1931/1932) probíhalo bednění, armování a betonáž vlastní železobetonové konstrukce pilířů, sloupů, stropů a schodišť. Stavba byla rozdělena na 7 dilatačních celků - celkem bylo uloženo 110 000 kg železobetonových konstrukcí.</p> <p>Do 03/1935 probíhaly postupně veškeré další stavební a řemeslné práce. Ve své době byla tato stavba největší novostavbou na území Prahy.</p> <p>V současné době pro vlastníka provádí fa. Zakládání staveb Praha odstrojování budovy a od 05/2018 by měla probíhat vlastní rekonstrukce. Lze očekávat, že rekonstrukce proběhne a bude stavebně úspěšná tak, aby se krása této funkcionalistické stavby plně obnovila a mohli jsme si říci, že i tato chráněná kulturní památka byla ZACHRÁNĚNA pro budoucí generace.</p> <p>Společenské události Od 8.10.1927-Slavnostní výkop-primátor JUDr. Baxa , do 7.3.1935-Slavnostní otevření v den 85. narozenin prezidenta T. G. Masaryka . 30.4.1935-zpřístupnění veřejnosti</p> <p>Zajímavosti z výstavby : Celý proces výstavby, vzhledem k problémům se zakládáním v písčitém terénu poblíž Vltavy, až do roku 1934 byl zdokumentován filmaři a vznikl tak jeden z prvních časosběrných filmů s průběhem výstavby od bourání továren až do zařizování budovy.</p>		

Podklady: Sběrka autora .

Jméno a kontaktní adresa autora: Jaroslav Svatek, Bolívarova 2076/18, 169 00 Praha 6-Břevnov, +420 723231366,

/

Významnější části díla a neobvyklá technická řešení

Fasáda - vzhledem k vysokým zárukám byla vybrána značka Rakodur z mrazuvzdorných desek 20 cm x 40 cm v rozsahu 6.250 m² a 1000 bm římsovek. Do bednění pro ŽB byly vloženy pro parapety čtyřkomorové cihly. Fasády byly zatepleny korkem 30 mm. Je to unikátní část tohoto významného díla své doby.

Výtahy - v objektu je jich celkem 18, mj. mezi 1. p až 5. p dva paternostery, mezi 1. sut. a 6 .p. dva rychlovýtahy, další výtahy - na spisy, dopravu peněz a tzv. taškový. Na svou dobu byl unikátní autovýtah - s únosností 10 000 kg byl v Praze neúnosnější.

Systém Carrier - americký systém zajišťuje vytápění a bezprůvanové klimatizační větrání budovy, který není ani v dnešní době zastaralý a údajně je dodnes funkční. Zdrojem tepla je nedaleká holešovická elektrárna, která byla v roce 1926 přebudována na teplárnu a je funkční dodnes. Systém má 45 okruhů.

Sklobetonové střechy - hlavní haly a dvou dvoran jsou podle potřeby přehřívány nebo ochlazovány ze štěrbin podélných kanálů pod stropy těchto hal.

Elektrická energie - maximální odběr 600 kW zajišťovaly trafostanice (3 x 500 kVA a 2 x 100 kVA) napojené kabelovým vedením na holešovickou elektrárnu a vodní elektrárnu na Štvanici.

Vybavení kuchyně - pro restauraci zaměstnanců, byla zařízena nejmodernějším americkým vybavením.

Okno hlavního schodiště - z tzv. "katedrálního" poloprůhledného skla, které je ještě v současnosti poměrně v zachovalém stavu.

Neobvyklá řešení použitá žel.bet. konstrukcí - pilířů, při využití max. dovoleného namáhání, jsou velmi štíhlé a v 25 případech bylo využito soustavy tzv. Conciderovy a u 8 pilířů ve střední hale tzv. soustavy Empegerovy s litinovou vložkou. Namáhání těchto pilířů mohlo být od 60 t až do 700 t!. V pilířích byly zabetonovány ocelové trubky pro instalaci slaboproudých zařízení - kabelových rozvodů.

Ne zcela obvyklá řešení, zajišťující dostatek světla ve vnitřní dispozici podlaží - užití vnitřního dvoru, skleněných příček a luxferů.

Dodavatelé stavebních - montážních prací:

Na těchto stavebně montážních pracích se podílelo cca 66 firem - např.

- Demolice a výkopy - fa J. Ptáčníka
- Základy stavby, práce zednické a práce na železobetonových konstrukcích pilířů, sloupů, stropů a schodišť provedly sdružené firmy - fa ing. Jan Matoušek, podnikatelství staveb, Praha II - Karlovo nám. 285 a fa J. Záruba - Pfeffermann, úřední autorizovaný civilní inženýr a stavitel, Praha XIX, Školská 35. (pro betonáže použily 4 druhy mísení s krychelnou pevností 100, 150, 240 a 320 kg/cm².)
- firma Celler Josef, Praha II - Mlynářská 4 - bronzové portály, zábradlí a další vnitřní zámečnické práce.
- ČKD Praha - výtahy, hlavní rozvodna, železné konstrukce 6. p.
- Janka a spol., a.s. Radotín - bezhlučné ventilátory a ohřívače vzduchu.
- Napako, Pankrác - Podlipného 563 - svítidla, bronzové práce, přepážky, zábradlí, mříže.
- Rakovnické a poštorenské závody keramické, Rakovník - obklady fasád.
- Zadák Jan, Praha VII - Bubenská 242, izolace vodotěsné proti spodním vodám, rovných střech, kyselinovzdorné asfaltové dlažby.

Podklady: Sběrka autora .

Jméno a kontaktní adresa autora: Jaroslav Svatek, Bolívarova 2076/18, 169 00 Praha 6-Břevnov, +420 723231366,

/

Další využití i dílčích částí budovy:

- Česká spořitelna a.s. - od 1991 do 1996
- Kulturní centrum Vltavská - využívala suterénní přednáškové sály pro koncerty, plesy, přednášky a bylo významným kulturním centrem Prahy až do mohutných povodní v roce 2002.
- Do konce 10/2017 se musely vystěhovat: umělci a kreativci v uskupení Live es Porno - The Chemistry Gallery - architektonický ateliér TEK TEK - módní návrhářka Jana Kochánková - produkční firma JAD Productions - Poliklinika - jako poslední se vystěhovala v 02/2018.

Závěr:

Tato stavba EP, kvůli novodobé magistrále v blízkosti, již není v současnosti tak architektonicky působivá, jak byla v době svého vzniku. Přesto věřím, že rekonstrukce proběhne a bude stavebně úspěšná tak, aby se krása této funkcionalistické stavby plně obnovila a mohli jsme si říci, že i tato chráněná kulturní památka byla ZACHRÁNĚNA pro budoucí generace.

Významné objekty nebo části díla

Obrázky / situační schema

Hospodářské noviny:

**Elektrizující palác:
Standard, jehož
Elektrické podniky
dosáhly, byl ve své
době jedinečný**

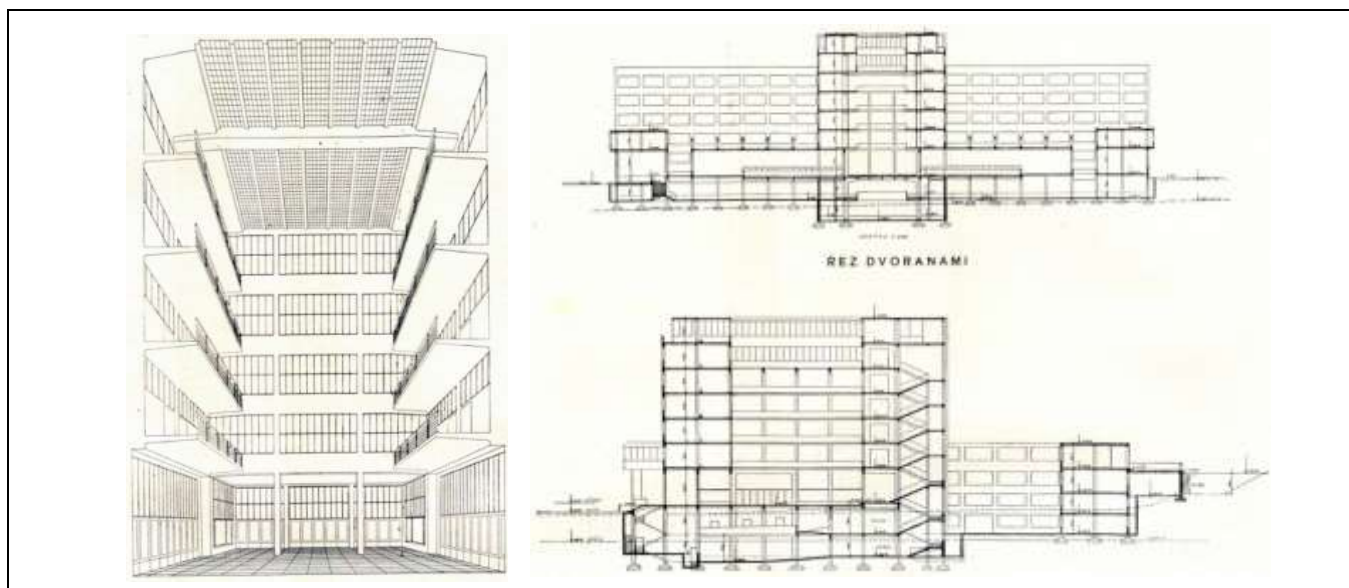
**Ústřední budova Elektrických podniků
hlavního města Prahy v návrhu
projektanta**

POHLED DO HLÁVKOVA MOSTU

Podklady: Sběrka autora .

Jméno a kontaktní adresa autora: Jaroslav Svatek, Bolívarova 2076/18, 169 00 Praha 6-Břevnov, +420 723231366,

/

Obrázek / schema

Centrální hala se schodištěm a ochozy, z nichž se vstupuje do kanceláří. Vznešený prostor je shora osvětlován prosklenou střechou.

Obrázek-schema: 1. nadzemní podlaží

Komentář

V současné fázi je k dispozici zhruba 4 000 m² kancelářských prostor, většinu z této plochy tvoří kanceláře. Výjimkou jsou prodejní prostory v přízemí budovy. Budovu kromě nájemců těchto prostor užívá Kulturní centrum Vltavská a poliklinika. Vchod do polikliniky se nachází v zadní části budovy (na západní straně), kulturní centrum je přístupné bočním vchodem ze strany jižního křídla nebo hlavním vchodem na východní straně. Prodejní prostory mají samostatné vstupy, kanceláře jsou přístupné hlavním vchodem.

*** / K osobnostem architektů**

Projekt stavby navrhli 30-ti letí vítězové architektonické soutěže **arch. Adolf Benš a arch. Josef Kříž** ve vrcholném funkcionalistickém slohu, jako jednu z nejdůležitějších moderních staveb své doby-velmi záhy se stala i ikonickou stavbou a Československo se s ní mohlo chlubit v celé Evropě, která je v současnosti chráněna jako kulturní památka České republiky.

Významnější další projekty autorů tohoto projektu:

Arch Adolf Benš - žák Jana Kotěry, později i student Josefa Gočára.

Stavba letiště v Praze-Ruzyně - postavené v l. 1932-36, spoluautoři arch. K. Roškot a arch. V. Kerhart, patřilo tehdy k nejdůležitějším svého druhu v Evropě projekt získal i řadu ocenění v zahraničí.

Československý pavilon na strojírenském veletrhu v belgickém Lutychu v r. 1930

Hospodářská škola v Mladé Boleslavi z r. 1926

V zahradě Na Valech Pražského hradu na vnější straně Plečnikovy vyhlídkové plošiny byla v l. 1963-65 dle jeho arch. návrhu (se spoluautorem R. Podzemným) vybudována polokruhová terasa se schodištěm do bývalé Hartigovské zahrady k hudebnímu pavilonu.

Gymnázium v Ružomberoku na Slovensku - konec 30 let

S řadou dalších prominentních českých architektů (J. Fuchs, J. Gočár, J. Grus, J. E. Koula, F. a V. Kerhart, L. Machoň a j.) je autorem návrhů některých vil na svahovitém terénu v Praze 6 směrem k Babě.

Arch. Josef Kříž - (1895 - 1988, představitel české avantgardy)

PS autora: Ani přes moji stávající snahu se mi zatím z "z mým domácích zdrojů" žádnou jeho další významnější stavbu zjistit nepodařilo - ještě navštívím UMPRUM, NTK a pod. a případně ještě doplním.

Poznámky: Pokud text dostatečně nepostihuje technickou ani organizační charakteristiku stavby, je možné a vhodné zaslat úpravy a doplňky na adresu Kanceláře ČSSI (cssi@cssi-cr.cz).

Podklady: Sbírka autora .

Jméno a kontaktní adresa autora: Jaroslav Svatek, Bolívarova 2076/18, 169 00 Praha 6-Břevnov, +420 723231366,

/